

Η προέλευση των “Φίλων του Ντουρρούτι”

Η προέλευση των “Φίλων του Ντουρρούτι”: Η αντιπολίτευση στη στρατιωτικοποίηση και η δημοσιογραφική καριέρα του Balius.

Η Ομάδα “Φίλοι του Ντουρρούτι” (“Los Amigos De Durruti» – “Friends of Durruti Group”) άρχισε να λειτουργεί επίσημα στις 17 Μαρτίου 1937, αν και η προέλευσή της μπορεί να ανιχνευθεί πίσω τον Οκτώβριο του 1936. Η ομάδα ήταν η σύγκληση δύο κύριων ρευμάτων: της αντιπολίτευσης από την πλευρά των αναρχικών πολιτοφυλάκων της φάλαγγας Ντουρρούτι (και της Σιδερένιας Φάλαγγας¹) στη στρατιωτικοποίηση των λαϊκών πολιτοφυλάκων, και της αντιπολίτευσης στον κυβερνητισμό, τάσεις που εκφράζονται καλύτερα στα γραπτά του Jaime Balius (αν και όχι μόνο αυτού) στην εφημερίδα “Solidaridad Obrera” μεταξύ Ιουλίου και Νοεμβρίου 1936, στην εφημερίδα “Ideas” μεταξύ Δεκεμβρίου 1936 και Απριλίου 1937, καθώς και στην “La Noche” μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 1937.

Και τα δύο ρεύματα, η «πολιτοφυλακή» που απέκρουσε τη στρατιωτικοποίηση των λαϊκών πολιτοφυλάκων, όπως αντιπροσωπεύτηκαν από τον Pablo Ruiz, και η «δημοσιογραφική» κριτική της συνεργασίας της CNT-FAI με την κυβέρνηση, με αιχμή του δόρατος τον Jaime Balius, αντιτάχθηκαν στην περιστασιακή [circumstantialist Στμ] ιδεολογία της CNT (η οποία παρείχε και το άλλοθι για την απόρριψη των θεμελιωδών χαρακτηριστικών του αναρχισμού), η οποία προωθήθηκε -σε διαφορετικό βαθμό βέβαια- από την Federica Montseny, τον Garcia Oliver, τον Abad de Santillán ή τον Juan Peiró, μεταξύ άλλων.

Η αποκήρυξη της στρατιωτικοποίησης των λαϊκών πολιτοφυλάκων, προκάλεσε σοβαρή ανησυχία σε πολλές μονάδες αναρχικών πολιτοφυλάκων και διατυπώθηκε κατά την ολομέλεια των συνομοσπονδιακών και αναρχικών φαλαγγών που πραγματοποιήθηκε στη Βαλένθια από τις 5 μέχρι τις 8 Φεβρουαρίου 1937². Ο Pablo Ruiz συμμετείχε ως εκπρόσωπος της φάλαγγας Durruti του τομέα της Gelsa που ήταν αντίθετος στη στρατιωτικοποίηση, ενώ ο Francisco Pellicer³ ήταν παρών ως εκπρόσωπος της Σιδερένιας Φάλαγγας. Ο τομέας της Gelsa επέδειξε μάλιστα μια προκλητική άρνηση να συμμορφωθεί με τις εντολές που έρχονταν από τις Περιφερειακές Επιτροπές των CNT και FAI για να γίνει αποδεκτή η στρατιωτικοποίηση. Η πικρία που αναπτύχθηκε μεταξύ αυτών των πολιτοφυλάκων της φάλαγγας Ντουρρούτι που συμφώνησαν με την στρατιωτικοποίηση και αυτών που την απέρριψαν, προκάλεσε σοβαρά προβλήματα, που οδήγησαν τελικά στο σχηματισμό μιας επιτροπής από τη Φάλαγγα, με επικεφαλής τον Manzana, η οποία έθεσε το πρόβλημα στην Περιφερειακή Επιτροπή. Το αποτέλεσμα των συζητήσεων αυτών ήταν η απόφαση να δοθεί σε όλες τις πολιτοφυλακές ένα δεκαπενθήμερο για να επιλέξουν μία από τις δύο κατευθύνσεις δράσης: είτε να αποδεχθούν την στρατιωτικοποίηση που επιβάλλει η δημοκρατική κυβέρνηση είτε να αποχωρήσουν από το μέτωπο⁴.

Η δημοσιογραφική δράση του Balius μεταξύ Ιουλίου 1936 και του τέλους του πολέμου είναι αρκετά αξιόπιστη. Η πολιτική του στάση για την υπεράσπιση της διαρκούς επανάστασης, παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη ενώ η επαγγελματική και η προσωπική του στάση υπέστησαν ταχείες μεταβολές με το εισερχόμενο ρεύμα της αντεπανάστασης.

Στο διάστημα μεταξύ Ιουλίου και αρχών Νοεμβρίου 1936, ο Balius, ο οποίος, χωρίς καμία βοήθεια, εκτός από αυτή του φίλου του Gilabert, δημοσίευσε στη “Solidaridad Obrera” -το κύριο εκφραστικό όργανο της CNT που εμφανίστηκε στους δρόμους στις 25 Ιουλίου, πολυάριθμα άρθρα του. Μερικά από αυτά ήταν καθαρά πληροφοριακού χαρακτήρα, όπως άρμοζε σε δημοσιογραφικό ρεπορτάζ, αλλά πολλά από αυτά -και χωρίς αμφιβολία τα πιο ενδιαφέροντα από αυτά- ήταν εκφράσεις πολιτικής γνώμης. Τα άρθρα αυτά, τα οποία κάλυπταν μια τακτική στήλη στην “Solidaridad Obrera”⁷, εμφανίζονταν περιστασιακά στην πρώτη σελίδα εν είδει σχολίων της σύνταξης της εφημερίδας⁸. Και κατά πάσα πιθανότητα ο Balius ήταν ο συγγραφέας αρκετών τέτοιων editorials (στο διάστημα Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 1936), που δημοσιεύθηκαν χωρίς όνομα συντάκτη⁹ ως εκφράσεις της πολιτικής γραμμής της “Solidaridad Obrera”. Αλλά ανεξάρτητα από το βαθμό συμμετοχής του στη συγγραφή αυτών των editorials, μπορεί να επιβεβαιωθεί πέραν πάσης αμφιβολίας ότι ο Balius, μέσα από τις σελίδες του οργάνου της CNT της Καταλονίας, τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 1936, δηλαδή του διαστήματος που ο Liberto Callejas ήταν αρχισυντάκτης, διαδραμάτισε πολύ σημαντικό ιδεολογικό ρόλο ως δημιουργός και διαμορφωτής της πολιτικής στάσης της κύριας ημερήσιας εφημερίδας της CNT. Ήταν πάντα παρούσα στα άρθρα του η επιμονή στην υπεράσπιση των επαναστατικών κατακτήσεων του Ιουλίου και της ανάγκης πίεσης για την υιοθέτηση αποφασιστικών κατασταλτικών μέτρων ή όπως άρεσε στον Balius να τα αποκαλούν,

επικαλούμενος τη Γαλλική Επανάσταση, μέτρα «δημόσιας ασφάλειας» κατά της αντεπαναστατικής απειλής της αστικής τάξης¹⁰.

Στις αρχές Νοεμβρίου του 1936, ο Liberto Callejas αποχώρησε από την αρχισυνταξία της “Solidaridad Obrera”. Ο Jacinto Torgho διορίστηκε στη θέση του¹¹. Να θυμίσουμε ότι στις αρχές Νοεμβρίου, ο Ντουρρούτι είχε πάει στο μέτωπο της Μαδρίτης και τέσσερις συνομοσπονδιακοί υπουργοί είχαν στελεχώσει τη δημοκρατική κυβέρνηση. Ο διορισμός του Torgho έγινε ως απάντηση στην ανάγκη ο διευθυντής της “Solidaridad Obrera” να είναι ανένδοτος υποστηρικτής της περιστασιακής και πολιτικής συνεργασίας της CNT. Μέχρι το τέλος του Δεκεμβρίου, ο Torgho είχε καταφέρει να απαλλαγεί από την παλιά συντακτική ομάδα του Liberto Callejas, δηλαδή τους Jaime Balius, Mingo, Alejandro Gilabert, Pintado, Galipienzo, Borrás, Gamón κ.ά.¹², οι οποίοι τάσσονταν κατά της επίσημης πολιτικής της CNT, και οι θέσεις τους κατελήφθησαν από εξέχοντες αναρχοσυνδικαλιστές ηγέτες όπως οι Peiró, Montseny και Abad de Santillán, αλλά και πιστούς φίλους του Torgho, όπως ο Leandro Blanco (πρώην εκδότης μοναρχικής εφημερίδας) καθώς και περίβλεπτων συνεργατών όπως των «προοδευτικών» Canovas Cervantes και Zamacois¹³.

Ένα από τα τελευταία άρθρα του Balius που δημοσιεύθηκε στη “Solidaridad Obrera” (στις 6 Δεκεμβρίου 1936) με τίτλο «Η διαθήκη του Durruti”, αξίζει μια λεπτομερή αναφορά. Το άρθρο αυτό είναι ένα σχόλιο σε μια ραδιοφωνική εκπομπή όπου μίλησε ο Ντουρρούτι από τη Μαδρίτη στις 5 Νοεμβρίου¹⁴, λίγες μόνο ημέρες πριν πεθάνει. Γραμμένο με τρόπο που απευθύνεται σε πολλούς αναρχικούς με προκλητικό τρόπο, το άρθρο αυτό μας δίνει μια ιδέα του ότι επρόκειτο να γίνει ένας από τους βασικούς ιδεολογικούς πυλώνες των μελλοντικών “Φίλων του Ντουρρούτι”, δηλαδή, του ολοκληρωτικού χαρακτήρα κάθε προλεταριακής επανάστασης:

“Ο Ντουρρούτι δήλωσε ωμά ότι εμείς οι αναρχικοί απαιτούμε η επανάσταση να έχει μια ολοκληρωτική φύση. Και ότι οι σύντροφοι που στάθηκαν όρθιοι κατά του φασισμού τόσο πεισματικά στα πεδία των μαχών δεν είναι έτοιμοι να μην αφήσουν κανέναν να ανακατευτεί με την επαναστατικό και απελευθερωτικό πέρασμά αυτή τη στιγμή. (...) Η Διαθήκη του Durruti είναι ζωντανή. Παραμένει με ακόμα μεγαλύτερη δύναμη από ό,τι τη νύχτα που μας βομβάρδισαν. Θα μεριμνήσουμε ώστε οι τελευταίες επιθυμίες του να γίνουν πραγματικότητα”.

Στις 29 Δεκεμβρίου 1936 εμφανίστηκε το πρώτο τεύχος της εφημερίδας “Ideas” ως εκφραστικό όργανο της τοπικής ομοσπονδίας της CNT στο Bajo Llobregat Comarca. Ο Balius πάντα δημοσίευε ένα άρθρο σχεδόν σε κάθε έκδοση της “Ideas”. Τα άρθρα του κατήγγειλαν επίμονα την εκ των προτέρων αντεπανάσταση¹⁵. Εξαιρετική μεταξύ των άρθρων αυτών ήταν η επίθεση κατά του προέδρου της Generalidad, Luis Companys, που δημοσιεύτηκε στο τεύχος 15 της 8ης Απριλίου 1937, υπό τον τίτλο “Ας κάνουμε επανάσταση”¹⁶.

Η “Ideas” ήταν ο άμεσος πρόγονος του “El Amigo del Pueblo” (“Ο Φίλος του Λαού” επίσημο όργανο της ομάδας “Φίλοι του Ντουρρούτι”). Αν και ο κάθε συνεργάτης της “Ideas”¹⁷ δεν ήταν μέλος των “Φίλων του Ντουρρούτι”, μπορούμε να δηλώσουμε ότι, μαζί με την “Acracia” στη Lerida¹⁸, η “Ideas” ήταν το πιο σημαντικό όργανο του αναρχικού επαναστατικού ρεύματος πριν από τον Μάιο.

Ο Balius διορίστηκε διευθυντής της “La Noche” στις 26 Ιανουαρίου 1937 από την Τοπική Ομοσπονδία Ενώσεων. Η “La Noche” ήταν απογευματινή καθημερινή εφημερίδα, που διευθυνόταν από έναν συνεταιρισμό εργαζομένων, οι περισσότεροι εκ των οποίων ανήκαν στην CNT, αν και δεν ήταν μέρος του οργανωτικού Τύπου της CNT.

Ήταν στη “La Noche” της 2 Μαρτίου 1937 που δημοσιεύτηκαν οι στόχοι και τα κριτήρια μέλους μιας νέας αναρχικής ομάδας που είχε πάρει το όνομα «Ομάδα Φίλοι του Ντουρρούτι»¹⁹. Από τις αρχές Μαρτίου μέχρι και τα γεγονότα του Μάη, η “La Noche”, ενώ ποτέ δεν έγινε επίσημο όργανο της Ομάδας του Ομίλου, έγινε, επειδή ακριβώς δεν ανήκε οργανωτικά κάπου, το έντυπο στο οποίο οι “Φίλοι του Ντουρρούτι” ήταν σε θέση να εκφράσουν ελεύθερα την κριτική τους για την επίσημη πολιτική της CNT.

Χωρίς αμφιβολία τα πιο σημαντικά άρθρα είναι εκείνα του Balius, αλλά δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε αυτά με την υπογραφή του Mingo, σχετικά με τη δημοτική και συνδικαλιστική διαχείριση της οικονομίας, διότι αυτά αντιπροσωπεύουν έναν πολύ σημαντικό παράγοντα της πολιτικής θεωρίας των “Φίλων του Ντουρρούτι”.

Στην έκδοση της 2 Μαρτίου 1937, ο Balius δημοσίευσε ένα άρθρο με τίτλο «Προσοχή, εργαζόμενοι, ούτε ένα βήμα πίσω», το οποίο είχε το πλεονέκτημα του ότι έπεσε στην αντίληψη του Nin, ο οποίος, τον Μάρτιο, στην 4η έκδοση του “La Batalla”, έδωσε ένα λαμπερό καλωσόρισμα στις απόψεις που εκφράστηκαν από τον Balius, καθώς επίσης και στην

έναρξη των “Φίλων του Ντουρρούτι”, κάτι που ανακοινώθηκε στην ίδια έκδοση, λόγω της πιθανότητας του ότι θα μπορούσε να δοθεί μια επαναστατική ώθηση στις μάζες της CNT, τις οποίες οι αναρχικοί ηγέτες οδηγούσαν στο μονοπάτι του κακοφτιαγμένου και πιο κοντόφθαλμου ρεφορμισμού.

Στο άρθρο αυτό, ο Balius καταφέρθηκε κατά της άποψης -όλο και περισσότερο διαδεδομένης σε ορισμένους κύκλους αναρχικών- ότι, αν ο πόλεμος πρέπει να κερδηθεί, η επανάσταση έπρεπε να αποκηρυχθεί. Αναφέρθηκε ξεκάθαρα σε ένα άρθρο που υπογραφόταν από τον εξέχοντα treintista Juan Peiró. Αφού υπενθύμισε την επίθεση της αντεπανάστασης, η οποία τώρα απαιτούσε ότι έπρεπε να διαλυθούν οι περιπολίες ελέγχου, καταλόγισε την ευθύνη γι’ αυτό στη συνεχιζόμενη πολιτική του κατευνασμού που ακολουθούσε η CNT. Το άρθρο αυτό ζητά την τροποποίηση αυτής της πολιτικής, γιατί μόνο αν η επανάσταση σημειώσει πρόοδο στα μετόπισθεν, ο πόλεμος θα μπορούσε να κερδηθεί στα μέτωπα. Ο τίτλος του άρθρου “Ούτε ένα βήμα πίσω!”, ήταν ως εκ τούτου, αρκετά εύγλωττος.

Στις 6 Μαρτίου 1937, ο Balius δημοσίευσε ένα άρθρο στη “La Noche” με τον τίτλο «Αντεπανάστατικές στάσεις. Οι ουδέτερες θέσεις είναι επιζήμιες», στο οποίο απαριθμούσε τα χαρακτηριστικά του νέου σώματος ασφαλείας που είχε συσταθεί από την κυβέρνηση της Generalidad, προσδιορίζοντάς το ως αστικό σώμα στην υπηρεσία του καπιταλιστικού κράτους και αντίθετο προς τα πιο στοιχειώδη συμφέροντα των εργαζομένων.

Στις 8 Μαρτίου 1937 δημοσιεύτηκε στη “La Noche” ένα από εκείνα τα άρθρα χαρακτηριστικά του ύφους του Balius, όπου, μέσα από μια έξυπνη πρόσμιξη ειδήσεων και γνώμης, κατέγραψε το θέαμα των γεμάτων με κατοίκους της Βαρκελώνης τρένων που πήγαιναν στην ύπαιθρο σε αναζήτηση τροφίμων. Με τη μορφή της περιγραφής της λαϊκής κοσμοσυρροής στα βαγόνια, ο Balius μαστίγωνε τη νέα προσέγγιση που έχει υιοθετηθεί για την παροχή των προμηθειών, μια προσέγγιση που θεσπίστηκε από τον σταλινικό ηγέτη, Comorera.

Στην έκδοση της 11ης Μαρτίου 1937, η “La Noche” δημοσίευσε ένα άρθρο εγκωμιάζοντας την εικόνα του Ντουρρούτι. Ο Balius θύμιζε σε αυτό την ομιλία του Ντουρρούτι στο ραδιόφωνο από το μέτωπο της Μαδρίτης λίγες μόλις ημέρες πριν πεθάνει, μια ομιλία στην οποία είχε εκφράσει τη λύπη του για τις αποτυχίες της οπισθοφυλακής να μεταφέρει τον πόλεμο στην καρδιά του. Η λύση, όπως έδειξε ο Ντουρρούτι, βρισκόταν στη σωστή διεξαγωγή του πολέμου, δηλαδή στη συμμετοχή των αστών σε τάγματα οχύρωσης και τη διάθεση όλων των εργαζομένων σε πολεμικό ρυθμό. Σύμφωνα με τον Balius, ο θάνατος του Durruti ακολουθήθηκε από μια κηδεία που ταίριαζε σε έναν βασιλιά, αλλά κανείς δεν είχε πάρει τον συλλογισμό του ζεστά. Ως αποτέλεσμα, ο δημοσιογράφος κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι το επιχείρημα που είχε αρχίσει να ακούγεται ότι ο εμφύλιος πόλεμος ήταν ένας πόλεμος της ανεξαρτησίας και όχι ο ταξικός πόλεμος που είχε ζητήσει ο Ντουρρούτι. Ο Balius έκλεισε το άρθρο του υποστηρίζοντας ότι ο Ντουρρούτι ήταν πιο επίκαιρος από ποτέ, και ότι δεν θα μπορούσε να υπάρξει πίστη στη μνήμη του, αν δεν υπήρχε επένδυση στις ιδέες του.

Την επόμενη μέρα, 12 Μαρτίου, ο Balius δημοσίευσε ένα άλλο άρθρο στη “La Noche”, με τίτλο “Σχόλια του Largo Caballero: Η αντεπανάσταση σε άνοδο”, στο οποίο επέκρινε δηλώσεις του ηγέτη της UGT, χαρακτηρίζοντάς τις ως αντεπανάστατικές, δεδομένου ότι επιβεβαίωναν την πρόθεση να επανέλθει στην κατάσταση πριν από την 19 Ιουλίου με την κολεκτιβοποίηση και κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων να αποσυναρμολογούνται, αμέσως μόλις κερδηθεί ο πόλεμος.

Στη “La Noche” της 13ης Μαρτίου 1937, ο Balius είχε ένα ακόμα άρθρο με τίτλο «Πρέπει να κάνουμε πόλεμο. Το μέλλον μας τον απαιτεί», απευθύνοντας έκκληση για τη δημιουργία μιας πολεμικής οικονομίας και επικρίνοντας την οικονομική πολιτική της Generalidad.

Το άρθρο του Balius, με τίτλο “Η βαρβαρότητα του φασισμού. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε σιδηρά πυγμή» (στη “La Noche της 16ης Μαρτίου 1937), αναφερόταν στις αεροπορικές επιδρομές στη Βαρκελώνη, όπου έγιναν στόχος επίθεσης οι ανταλλαγές των προσφύγων μέσα από τις πρεσβείες και απηύθυνε έκκληση για την πάταξη της πέμπτης φάλαγγας. Συνέστησε ακόμη να συσταθούν οι επιτροπές παρακολούθησης των γειτονιών. Το συμπέρασμα του συγγραφέα ήταν ότι η άμεση εκκαθάριση της οπισθοφυλακής ήταν επιτακτική ανάγκη και απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία στον πόλεμο:

“Δεν έχει γίνει εκκαθάριση από την οπισθοφυλακή. (...) Οι φασίστες παραμένουν ασύλληπτοι και σε τεράστιους αριθμούς. (...) Οι εχθροί μας πρέπει να περικυκλώνονται και να εξαλείφονται (...) Όποιος προσπαθεί να αμβλύνει τις πυρκαγιές της λαϊκής δικαιοσύνης, είναι εχθρός της Επανάστασης. Ας ενεργήσουμε με μεγαλύτερη αυστηρότητα. Αδιαφορώντας για τις μαλακές μας καρδιές, ας δείξουμε την σιδερένια πυγμή μας”

Στις 18 Μαρτίου δημοσιεύτηκε στη “La Noche” μια ανακοίνωση για την επίσημη έναρξη των “Φίλων του Ντουρρούτι”. Ο Félix Martin (EZ) αναφέρθηκε ως γραμματέας της ομάδας και ο Jaime Balius ως βοηθός γραμματέας. Οι José Paniagua, Antonio Puig, Francisco Carreño, Pablo Ruiz, Antonio Romero, Serafin Sobias και Eduardo Cervera, αναφέρθηκαν ως μέλη της συντονιστικής επιτροπής.

Την Τρίτη, 23 Μαρτίου 1937, ο Balius δημοσίευσε ένα άρθρο στη “La Noche” με τον τίτλο «Ώρα να γίνουμε συγκεκριμένοι: ο ρόλος της Καταλονίας στην Ισπανική Επανάσταση», όπου υπερασπίστηκε τον ρόλο του καταλανικού προλεταριάτου ως της κινητήριας δύναμης μιας ριζικής κοινωνικής επανάστασης, η οποία δεν χώλαινε, όπως στη Μαδρίτη και σε άλλες περιοχές της Ισπανίας, από τις άμεσες ανάγκες του πολέμου.

Στην έκδοση της 24ης Μαρτίου, η εφημερίδα δημοσίευσε μια μεγάλη συνέντευξη με τον Pablo Ruiz, μέλος των “Φίλων του Ντουρρούτι” και εκπροσώπου των πολιτοφυλακών της Gelsa που αντιτίθονταν στη στρατιωτικοποίηση των φαλαγγών. Δημοσιεύτηκε, ακόμα, μια σύντομη αλλά ενδιαφέρουσα βιογραφία του Pablo Ruiz, χάρη στην οποία γνωρίζουμε ότι ήταν μέλος της επαναστατικής επιτροπής του Figols, στις 8 Ιανουαρίου 1933, ότι πολέμησε ως επικεφαλής των σαράντα ανδρών στο Las Rondas και στο Paralelo στα γεγονότα του Ιουλίου, ότι έδωσε ένα χέρι στην επίθεση στην τελική πολιορκία στους στρατώνες Atarazanas, στο πλευρό των Ντουρρούτι και Ασκάσο, ότι είχε ξεκινήσει για το μέτωπο Aragon με τη Φάλαγγα Ντουρρούτι, και έκτοτε βρισκόταν σε ενεργό υπηρεσία στην Gelsa. Μετά από έναν παιάνα για τις αρετές και τα πλεονεκτήματα των αγροτικών αναρχικών κολεκτίβων στην Αραγονία, ο εκτελών τη συνέντευξη ζητά τις απόψεις του Pablo Ruiz για τη στρατιωτικοποίηση. Η απάντησή του ήταν μελετημένη, συνετή και έντονα διεξοδική: αλλά την ίδια στιγμή αρκετά συνεκτική και ριζοσπαστική, σαν να ήθελε να υπογραμμίσει το ασυμβίβαστο μεταξύ των αναρχικών ιδεών και του πολέμου που διεξαγόταν από την αστική τάξη και το δημοκρατικό κράτος:

“στην αναδιοργάνωση του στρατού, δεν έχουμε καμία αντίρρηση, γιατί πρέπει να θυμόμαστε ότι ήμασταν οι πρώτοι που ζητούσαν μια ενιαία, κοινή διοίκηση (...) για τη φροντίδα των αντιπροσώπων από τις διάφορες φάλαγγες, μέσω της εξασφάλισης της ομοιογένειας κατά την εκτέλεση όλων αυτών των καθηκόντων. Ας προχωρήσουμε την αναδιάρθρωση, αλλά ας μην επιτρέψουμε στο λαϊκό στρατό να είναι φερέφωνο της Generalidad ούτε της κεντρικής κυβέρνησης. Πρέπει να είναι υπό τον έλεγχο της Συνομοσπονδίας”.

Στη συνέντευξη, ο Pablo Ruiz υπαινίχθηκε τη συνεχή υποχώρηση από τις επαναστατικές κατακτήσεις του Ιουλίου και στην ίδρυση των “Φίλων του Ντουρρούτι”:

“Όταν φύγαμε για το μέτωπο, αφήσαμε τους συντρόφους μας να εξασφαλίσουν ότι η Επανάσταση θα φτάσει στην νίκη, με την αναρχική έννοια. Αλλά, κατά την εξέλιξη αυτής της επανάστασης, ανατέθηκε ένας ρόλος και στα αστικά κόμματα τα οποία δεν είχαν καμία αίσθηση για την επανάσταση, με την έννοια ότι το καθήκον τους ήταν να υπερασπιστούν τα συμφέροντα της αστικής τάξης καθώς και της UGT που ήταν πολύ μικρή στην Καταλονία σε σχέση με μας. (...) Μπαίνοντας σε μία συμφωνία μαζί τους, χάσαμε την ηγεμονία μας πάνω στην επανάσταση και πρέπει να συμβιβαζόμαστε μέρα με τη μέρα, με αποτέλεσμα η Επανάσταση να έχει παραμορφωθεί, καθώς τα αρχικά επαναστατικά κέρδη έχουν παραμορφωθεί. Από αυτή την κατάσταση προέκυψε ο σχηματισμός των «Φίλων του Ντουρρούτι», με την έννοια ότι η νέα αυτή οργάνωση έχει ως κύριο αντικείμενο τη διατήρηση άθικτων των αξιών της CNT-FAI”.

Ο Pablo Ruiz ολοκλήρωσε τη συνέντευξη, δίνοντας τη δική του άποψη για το πώς η επανάσταση θα μπορούσε να επιστρέψει στο σωστό δρόμο: 1. Η προπαγάνδα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός της CNT, χωρίς προσφυγή στη βία. 2. Θα πρέπει να υπάρχει πίεση στη συνδικαλιστική (CNT) κατεύθυνση της οικονομίας. 3. Τα πολιτικά κόμματα θα πρέπει να παραμεριστούν. 4. Καμιά συμμαχία και κανένας συμβιβασμός με τις δυνάμεις υπόθαλψης της αντεπανάστασης, που είναι, το PSUC και η UGT:

“Η κατεύθυνση της οικονομίας και της κοινωνίας θα έπρεπε να ανατεθεί στην συνδικαλιστική οργάνωση [τη CNT], με καμία θέση για τα πολιτικά κόμματα, στη βάση του ότι αυτά δεν πληρούν τα κριτήρια που πρέπει να θεωρούνται ως καινοτόμα. Κανένα από τα οποία συνεπάγεται την επιβολή μέσω της εξουσίας, αλλά μάλλον μέσω της προπαγάνδας στις τάξεις της CNT. [. . .] Και αντιτίθεμαι στη συμμετοχή των πολιτικών κομμάτων, με την πεποίθηση ότι κάτι τέτοιο θα συνεπάγεται την απώλεια της επανάστασης, η οποία πρέπει να διώκεται με κάθε μέσο για τον συμβιβασμό από ομάδες που όχι μόνο δεν έχουν καμία αίσθηση για την επανάσταση, αλλά αποτελούν επίσης μειοψηφία”.

Ο Βάλιους δημοσίευσε (στην έκδοση της “La Noche” στις 27 Μάρτη 1937) ένα άρθρο με τίτλο «Η επανάσταση έχει τις απαιτήσεις της. Όλη η εξουσία στα συνδικάτα», στο οποίο ασχολήθηκε με την παρατεταμένη κρίση στους κόλπους της Generalidad. Η άποψή του για τα συνδικάτα ως όργανα της επανάστασης είναι πολύ ενδιαφέρουσα. Χαρακτηρίζει την κυβερνητική κρίση της Generalidad ως το προϊόν των εντάσεων που χαρακτηρίζουν μια κατάσταση δυαδικής εξουσίας: η Generalidad ψηφίζει νόμοι και περνά διατάγματα, αλλά τα συνδικάτα δεν δίνουν καμία προσοχή στις αποφάσεις της Generalidad. Κατά την άποψη του Βάλιους, για να προχωρήσει και να εδραιωθεί η επανάσταση πρέπει η εξουσία να περάσει στην εργατική τάξη, και αυτό ήταν συνοψίζεται στο σύνθημα: “Όλη η εξουσία στα συνδικάτα”.

Ο Βάλιους έγραψε επίσης ένα ενδιαφέρον άρθρο με τίτλο «Μια ιστορική στιγμή. Ένα κατηγορηματικό δίλημμα» (“La Noche”, 5 Απριλίου 1937), στο οποίο αναρωτιέται για τη σημασία της κρίσης στην Generalidad. Σύμφωνα με τον Βάλιους, η Generalidad ήταν ένα κατάλοιπο του παρελθόντος, κάτι που δεν ταίριαζε με το νέες επαναστατικές ανάγκες:

“Η κυβέρνηση της Generalidad είναι ένας πονοκέφαλος από το παρελθόν, από ένα μικροαστικό σύστημα που περιλαμβάνει όλων των ειδών τα μη-συμβατά, αναποφασιστικότητα και υποκρισία”.

Έτσι, σύμφωνα με τον Βάλιους, θα μπορούσε να υπάρξει μόνο μία ανάλυση της κυβερνητικής κρίσης της Generalidad. Μια αλλαγή των προσώπων της κυβέρνησης δεν θα επιτύχει τίποτα. Και εδώ ο Βάλιους κάνει ακόμη και μια συγκαλυμμένη έκκληση για την CNT να αντικαταστήσει την Generalidad με τη δύναμη των εργαζομένων και να οδηγήσει τα αντεπαναστατικά κόμματα στην εξαφάνιση.

Απόσπασμα: “Δεν είμαστε απαισιόδοξοι, αλλά ειλικρινά πιστεύουμε ότι δεν έχουν ίση με την πρόκληση. Μια αλλαγή του προσωπικού κυβέρνησης θα επιτύχει τίποτα. Και Βάλιους γίνε ακόμη και μια συγκαλυμμένη έκκληση για την CNT να αντικαταστήσει το Generalidad με τη δύναμη των εργαζομένων, και μετακινήστε τη αντεπαναστατική μέρη από την ύπαρξη: Το δίλημμα δεν μπορεί να παρακαμφθεί. Το μέλλον του προλεταριάτου απαιτεί ηρωικές αποφάσεις. Αν υπάρχουν κάποιες οργανώσεις που προσπαθούν να πνίξουν την επανάσταση, πρέπει να είμαστε έτοιμοι να έχουν την ευθύνη της μια στιγμή στην ιστορία που, λόγω της πολύ μεγαλείο του, προϋποθέτει μια σειρά από μέτρα και αποφάσεις που δεν είναι σε δυσαρμονία με τις παρούσες στιγμές”.

Με την Επανάσταση ή εναντίον της. Δεν μπορεί να υπάρξει μέση λύση.

Επίσης, στη “La Noche” της 7 Απριλίου, ο Βάλιους δημοσίευσε ένα άρθρο με τίτλο «Σε αυτή την σοβαρή ώρα. Η κυρίαρχη βούληση πηγάζει από τον λαό», στο οποίο επανέλαβε την άποψη που είχε διατυπώσει στις 5 Απριλίου και επανέλαβε τις επιθέσεις του στον Companys. Επίσης στη “La Noche”, υπήρχαν διάφορα άρθρα του Mingo20, αξιοσημείωτα για την ορμή τους, που έκρουαν τον κώδωνα του κινδύνου σχετικά με την προβολή της αντεπανάστασης, αναδεικνύοντας το επαναστατικό πνεύμα του αναρχισμού (το οποίο κρίθηκε ασυμβίβαστο με κυβερνητικές συνεργασίες, οι οποίες έπρεπε να λήξουν αμέσως), με άμεση επίθεση στην UGT, το PSUC, Comorera και Companys για τη συνεχή τους δυσφήμιση κατά της Συνομοσπονδίας, συμφωνώντας ότι υπήρχε επιτακτική ανάγκη (όπως διατυπώθηκε από τον Βάλιους) να απαλλαγούν από την Generalidad, και απηχώντας την αυξανόμενη δυσφορία μεταξύ των ανθρώπων. Αλλά το πιο ενδιαφέρον από αυτά τα άρθρα ήταν αυτό που ήταν αφιερωμένο στους Δήμους, γιατί η σκέψη του (απλώς αναφέρεται εδώ) ήταν να διευκρινιστεί πλήρως στο πρόγραμμα των “Φίλους του Ντουρρούτι” στην “El Amigo del Pueblo” μετά τον Μάιο.

Σε αυτό το άρθρο21, Mingo δήλωσε: “Ο Δήμος είναι η αυθεντική επαναστατική κυβέρνηση”. Σύμφωνα με τον Mingo, “από τις 19 Ιούλη 1936, η Generalidad είχε γίνει περιττή. Η μόνη πολιτική τώρα ήταν η οικονομική πολιτική, και αυτή ήταν δουλειά των συνδικάτων”. Έτσι, σύμφωνα με τον Mingo, “ο Δήμος, που διοικείται από τους εργαζόμενους, με την οικονομική πολιτική να εποπτεύεται από τους εργαζόμενους, θα μπορούσε και θα έπρεπε να εισέλθει στα παπούτσια του κράτους”.

Στην έκδοση της 14ης Απριλίου 1937 της “La Noche”, ο Βάλιους είχε ένα άρθρο με τίτλο “Μια ιστορική ημερομηνία: 14 Απριλίου” που σηματοδοτεί την επέτειο από την ανακήρυξη της Δημοκρατίας, στην οποία υπογράμμιζε το μικροαστικό χαρακτήρα της ημέρας, όταν ανακηρύχθηκε η Δημοκρατία, επιτέθηκε στον καταλανισμό, είτε της δεξιάς είτε της αριστεράς, Macià ή Cambó, στο ότι και οι δύο είχαν απαρνηθεί τον εθνικισμό τους για την αντιμετώπιση των απειλών από το προλεταριάτο της Καταλονίας.

Χωρίς την παραμικρή αμφιβολία, αυτά τα άρθρα του Βάλιους (και των άλλων μελών των “Φίλων του Ντουρρούτι”), αγγίζοντας μια τέτοια ευρεία ποικιλία θεμάτων, γενικά πολιτικές απόψεις, αλλά και την περιεκτικότητα των ειδήσεων,

ήταν το κινίσμα που γεννούσε μια συνεκτική αντιπολίτευση στην πολιτική συνεργασίας της CNT. Ο Balius δεν ήταν ο μοναδικός που ασκούσε κριτική, αλλά ήταν ένας από τους πιο σημαντικούς και, φυσικά, ένας από τους πιο συνεπείς, συνεκτικούς και ριζοσπάστες αγωνιστές. Το μερίδιο ευθύνης του Balius έγκειται στο ότι κατάφερε να εξασφαλίσει την υποστήριξη αρκετά μεγάλων ομάδων αγωνιστών που αντιτίθονταν στη στρατιωτικοποίηση των πολιτοφυλακών.

Η σύνδεση αυτών των πολιτοφυλακών, με επικεφαλής τον Pablo Ruiz, με άλλους αναρχοσυνδικαλιστές που βρίσκονταν σε αντίθεση με την πολιτική συνεργασίας της CNT βρήκε την πολιτική και θεωρητική της αιχμή στα άρθρα και τις κριτικές του Balius. Οι απόψεις αυτές επρόκειτο να αποκρυσταλλωθεί σε ένα πρόγραμμα που έγινε γνωστό με μια αφίσα που χρονολογείται από τα τέλη Απριλίου 1937 και διατυπώθηκε με μεγαλύτερη λεπτομέρεια στην εφημερίδα “El Amigo del Pueblo”, που κυκλοφόρησε μετά τα γεγονότα Μαΐου.

Έτσι, για να συνοψίσω: αν και οι “Φίλοι του Ντουρρούτι” άρχισαν να λειτουργούν επίσημα ως ομάδα στις 17 Μαρτίου 1937, η προέλευσή της μπορεί να ανιχνευθεί στη βαθιά δυσφορία που είχε δημιουργηθεί στις τάξεις των πολιτοφυλακών από το διάταγμα της Generalidad για τη στρατιωτικοποίηση των λαϊκών πολιτοφυλακών, κάτι δηλαδή, μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου 1936, όταν ο Ντουρρούτι ήταν ακόμα ζωντανός.

Κατόπιν πάλι, ο Balius είχε έρθει στο προσκήνιο ήδη από το 1935 ως δημοσιογράφος και ιδεολόγος αναρχικός, γνωστός για την ενδιαφέρουσα θεωρητική συνεισφορά του στον εθνικισμό, για την άγρια κριτική του στις πολιτικές δραστηριότητες της αστικής τάξης της Καταλονίας, τις επιθέσεις του στον Macià και της Comranys, εκθέτοντας τον καταλάνικο φασισμό που ενσωματωνόταν στους Dencas και Badia, η ανάλυσή του για τα γεγονότα του Οκτωβρίου 1934 στην Καταλονία από την άποψη της CNT. Ούτε ήταν η συνεργασία μεταξύ Jaime Balius και Pablo Ruiz κάτι νέο, αφού είχαν γράψει από κοινού μια μπροσούρα²² και οι δύο ανήκαν στην ίδια αναρχική ομάδα συγγένειας “Renacer» – που είναι το όνομα του εκδοτικού οίκου που είχε εκδώσει φυλλάδια του Balius πριν από τον Ιούλιο 1936²³. Εκτός από τους Jaime Balius και Pablo Ruiz, η ομάδα «Renacer» στην οποία ήταν μέλος και ο Francisco Pellicer (ο οποίος θα ανατεθεί στη Σιδερένια Φάλαγγα κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου) και ο Bruno Lladó (ο οποίος ήταν δημοτικός σύμβουλος στη Sabadell κατά τη διάρκεια του πολέμου και οικονομικός-εμπορικός εκπρόσωπος της Generalidad)²⁴.

Ελληνική μετάφραση: «Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης».

Επιμέλεια Agitprop Anarquista

Σημειώσεις

1. Για τη Σιδερένια Φάλαγγα υπάρχει η υπέροχη μελέτη του Abel Paz “Crònica de la Columna de Ferro” (Hacer, Βαρκελώνη, 1984). Ήδη από τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 1936, η Σιδερένια Φάλαγγα είχε υπολογίσει ότι θα γίνονταν τα συγκλονιστικά περιστατικά με τις εκκαθαρίσεις στην οπισθοφυλακή (στην πόλη της Βαλένθια), πηγαίνοντας εκεί από την πρώτη γραμμή, προκειμένου να ζητήσει τον αφοπλισμό και τη διάλυση των ένοπλων κρατικών και παρακρατικών σωμάτων και την αποστολή των μελών τους στο μέτωπο. Η εναντίωση στη στρατιωτικοποίηση των πολιτοφυλακών συζητήθηκε στο εσωτερικό της Σιδερένιας Φάλαγγας όπως ήταν σε κάθε άλλη συνομοσπονδιακή φάλαγγα. Στο τέλος, η συνέλευση της Φάλαγγας έδωσε την έγκρισή της στη στρατιωτικοποίηση, διότι διαφορετικά θα στερούνταν όπλα, μισθούς και άλλες παροχές. Κατόπιν πάλι, σε περίπτωση διάλυσης, υπήρχε κίνδυνος οι πολιτοφυλακές ίσως κατατάσσονταν σε άλλες, ήδη στρατιωτικοποιημένες μονάδες.

2. Στο Frank Mintz La autogestión en la España revolucionaria (La Piqueta, Madrid, 1977) pp. 295-308. Also Abel Paz, op. cit. pp. 275-294. Καθώς και στο Paul Sharkey The Friends of Durruti: A Chronology (Editorial Crisol, Tokyo, May 1984).

3. Οι Jaime Balius, Pablo Ruiz και Francisco Pellicer ήταν οι κύριοι οργανωτές της συνέλευσης που οργανώθηκε από τους “Φίλους του Ντουρρούτι” στο θέατρο Poliorama, την Κυριακή, 19 Απρίλη 1937.

4. Δες συνέντευξη Jaime Balius’s με τον Pablo Ruiz στην εφημερίδα “La Noche» No. 3545 (24 Μάετη 1937) και στην “El Amigo del Pueblo” No. 5 (21 Ιούλη 1937) και Paul Sharkey, op. cit.

5. Στο «Ponencia que a la Asamblea del Sindicato presenta la sección de periodistas para que sea tomada en consideración y elevada al Pleno y pueda servir de controversia al informe que presente el director interino de

Solidaridad Obrera,» dated Barcelona, February 21 and 22, 1937, εκ μέρους της Asamblea de la Sección de Periodistas. [Ντοκουμέντο που βρίσκεται στο Archivo Histórico Municipal de Barcelona (AHMB).]

6. Δες μερικά νέα άρθρα στην “Solidaridad Obrera», όπως «La ciudad de Barcelona» (18 Αυγούστου 1936), «En el nuevo local del Comité de Milicias Antifascistas» (23 Αυγούστου 1936), «Ha caído en el cumplimiento de su deber» (3 Οκτώβρη 1936), «Los galeotos de la retaguardia» (4 Οκτώβρη 1936), «Solidaridad con los caídos. . .» (9 Οκτώβρη 1936) ή «Los pájaros de la revolución» (16 Οκτώβρη 1936). Δες ακόμα στις εκδόσεις της “Solidaridad Obrera” Σεπτέμβρη και Οκτώβρη 1936 άρθρα παρόμοια με αυτά του Balius, των Mingo, Floreal Ocaña, Gilabert, και άλλων.

7. Η τακτική στήλη του Balius είχε τίτλο «Como en la guerra”. Επίσης, ο Endériz είχε, ανάμεσα σε άλλους, μια τακτική στήλη.

8. Δες άρθρα του Balius όπως το «No podemos olvidar. 6 de octubre» (6 Οκτώβρη 1936), «la revolución no ha de frenarse. El léxico de la prensa burguesa es de un sabor contrarrevolucionario» (15 Οκτώβρη 1936), «Como en la guerra. En los frentes de combate no han de faltar prendas que son indispensables para sobrellevar la campaña de invierno» (16 Οκτώβρη 1936).

9. Δεν πρέπει να παραλείψουμε να τονίσουμε (είτε γράφτηκε από τον Balius είτε όχι) το εκδοτικό σημείωμα που δημοσιεύτηκε ανώνυμα στη “Solidaridad Obrera» (στις 11 Οκτωβρίου 1936) υπό τον τίτλο «Ha de constituirse el Consejo Nacional de Defensa,» εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο ενσωματώθηκε αργότερα στην εφημερίδα “El Amigo del Pueblo”, ως ένα από τα πιο πρωτότυπα σημεία του επαναστατικού προγράμματος των “Φίλων του Ντουρρούτι” δηλαδή, ο σχηματισμός μιας επαναστατικής χούντας ή ενός Εθνικού Συμβουλίου Άμυνας.

10. Δες μερικά από αυτά τα άρθρα πολιτικής φύσης, όπως τα «Ha de imponerse un tributo de guerra» (8 Σεπτέμβρη, 1936), «Once de septiembre» (11 Σεπτέμβρη 1936), «Como en la guerra. Es de inmediata necesidad el racionamiento del consumo» (16 Σεπτέμβρη 1936), «Han triunfado las tácticas revolucionarias» (23 Σεπτέμβρη 1936), «Como en la guerra. La justicia ha de ser inflexible» (11 Οκτώβρη 1936), «Seamos conscientes. Por una moral revolucionaria» (18 Οκτώβρη 1936), «Problemas fundamentales de la revolución. La descentralización es la garantía que ha de recabar la clase trabajadora en defensa de la prerrogativas que se debaten en las líneas de fuego» (24 Οκτώβρη 1936), «Como en la guerra. Los agiotistas tienen pena de la vida» [an uncredited article which can be put down to Balius] (31 Οκτώβρη 1936), «Como en la guerra. La justicia ha de ser fulminante e intachable» [attributable to Balius] (1 Νοέμβρη 1936), «Como en la guerra. Se ha de establecer un control riguroso de la población» (3 Νοέμβρη 1936), «La cuestión catalana» (2 Δεκέμβρη 1936), «El testamento de Durruti» (6 Δεκέμβρη 1936) and «La revolución de julio ha de cellar el paso a los arribislas» (17 Δεκέμβρη 1936).

11. Δες «Ponencia. . .» στο AHMB.

12. Στο ίδιο.

13. Δες τις παρατηρήσεις του Balius για την αντικατάσταση του Liberto Callejas από τον Jacinto Torgho ως διευθυντή της “Solidaridad Obrera”, της καθημερινής εφημερίδας της CNT: «Κι εγώ που υπηρέτησα ως συντάκτης [της Soli] μαζί με τους Alejandro Gilabert, Fontaura και άλλους, θα πρέπει να καταστήσω σαφές ότι πρέπει να γίνει μια διάκριση μεταξύ της Soli υπό τη διαχείριση του Liberto Callejas και αυτής υπό τον Torgho. Όσο ήταν διευθυντής ο Callejas τα κέρδη της CNT τον Ιούλιο υπερασπιζόνταν και οι αναρχικές αρχές εξαίρονταν και προπαγανδίζονταν. Αλλά από τη στιγμή που επιβλήθηκε ο Jacinto Torgho ως διευθυντής της Solidaridad Obrera, από τους αντεπαναστάτες των επιτροπών, δηλαδή, από την κλίκα που δεν έχει άλλο στόχο, εκτός από τη διάλυση της αυθεντικής CNT, τότε όχι μόνο άρχισε να υπερασπίζει τη στρατιωτικοποίηση, όπως συγκατένευσε και η F. Montseny, [αλλά υπήρξε] .. κάτι άλλο: Μέρα με τη μέρα μπορούσε κανείς να διαβάσει στη Soli για τον σύντροφο Prieto και τον σύντροφο Νεγκρίν. Ας το πούμε όμως ξεκάθαρα: άνδρες αμφίβολης υπόληψης, όπως ο Canovas Cervantes και ο Leandro Blanco, πρώην εκδότης της “El Debate”, έγιναν μέλη της συντακτικής ομάδας της Soli. Η ζωή στη Soli έγινε αμφίβολη. Παιραιτούμαι». (Jaime Balius «Por los fueros de la verdad,» στο “Le Combat Syndicaliste”, 2 Σεπτέμβρη 1971.) Βλέπε επίσης «Ponencia...»

14. Μια ραδιοφωνική μετάδοση ανατυπώθηκε στη “Solidaridad Obrera» (6 Νοέμβρη 1936). Αυτή η έκδοση της Soli απέδωσε τις ακόλουθες λέξεις στον Ντουρρούτι: «Εάν αυτή η στρατιωτικοποίηση που επιβάλλει η Generalidad έχει σκοπό να μας φοβίσει και να μας επιβάλει μια σιδερένια πειθαρχία, τότε έχουν κάνει ένα λάθος, και καλούμε αυτούς

που επινόησαν το διάταγμα να πάνε στο μέτωπο.. και τότε θα είμαστε σε θέση να κάνουμε συγκρίσεις με το ηθικό και την πειθαρχία της οπισθοφυλακής. Ησυχάστε. Στο μέτωπο δεν υπάρχει χάος, δεν υπάρχει απειθαρχία”.

15. Τα πιο σημαντικά άρθρα του *Balio* είναι τα ακόλουθα: «La pequera burguesia es para impotente Reconstruir España destruida por el fascismo» (τεύχος 1, 29 Δεκέμβρη 1936), «La Revolución ha de seguir avanzando» (τεύχος 3, 14 Γενάρη 1937), «El fracaso de la Democracia burguesa» (τεύχος 4, 21 Γενάρη 1937), «La Revolución Exige un Supremo esfuerzo» (τεύχος 7, 11 Φλεβάρη 1937), «Despues del 19 de Julio» (τεύχος 14, 1 Απρίλη 1937) και «Hagamos la Revolución» (τεύχος 15, 8 Απρίλη 1937). Στο τεύχος 11 (11 Μάρτη 1937) υπάρχει ένα ανυπόγραφο άρθρο με τίτλο «¡Destitución inmediata de Aiguadé!», Καταγγέλλοντας τις αντεπαναστατικές δραστηριότητες του υπουργού Ασφαλείας της *Generalidad*, δύο μήνες πριν από τα γεγονότα Μαΐου, για την κλοπή του δώδεκα αρμάτων από τη CNT με τη χρήση πλαστών εγγράφων, καθώς και για τις συστηματικές προσλήψεις μοναρχικών και φασιστών ως μελών του προσωπικού του τομέα Ασφάλειας της *Generalidad*.

16. Σύμφωνα με τον *Balio*: «Είναι απαράδεκτο το ότι ένα άτομο χωρίς την παραμικρή υποστήριξη στον χώρο εργασίας επιχειρεί να διεκδικήσει την εξουσία που ανήκει στον εργαζόμενο λαό και μόνο. Αυτό από μόνο του είναι αρκετό για να μας πει ότι, αν ο ίδιος είχε ένα αρκετά μεγάλο σώμα ανδρών στη διάθεσή του, αυτός ο ίδιος πολιτικός θα έθετε και πάλι μέρος της εργατικής τάξης στην καπιταλιστική εκμετάλλευση [...] Γι’ αυτούς που είναι ένοχοι για την αποτυχία της επανάστασης, αν παραμερίσουμε τους εχθρούς της εργατικής τάξης, πρέπει να κοιτάξουμε στις τάξεις των εργαζομένων, σε εκείνους που, λόγω έλλειψης αποφασιστικότητας στα πρώτα στάδια επέτρεψαν τις αντεπαναστατικές δυνάμεις να έχουν αυξηθεί σε τέτοιες διαστάσεις που θα είναι μια δαπανηρή επιχείρηση να τους βάλει στη θέση τους”.

17. Το τεύχος 1 της “*Ideas*” δημοσιεύει την ακόλουθη λίστα συντακτών και άλλων συνεισφερόντων στο «όργανο του Ελευθεριακού Κινήματος *Bajo Llobregat*»: *Liberto Callejas* (πρώην διευθυντής της *Solidaridad Obrera*), *Evelio G. Fontaura*, *Floreale Ocaña*, *José Abella* και *Ginés Alonso*, ως συντάκτες. Επίσης, *Senén Félix* ως διαχειριστής. Ως συντελεστές: *Jaime Balio*, *Nieves Núñez*, *Elias Γκαρσία*, *Severino Campos*, *José Peirats* (διευθυντής του “*Acracia*” της *Lerida* και μελλοντικός ιστορικός του ισπανικού αναρχικού κινήματος), *Fraterno Alba*, *Dr Amparo Poch*, *Ricardo Riccetti*, *Ramón Calopa*, *Luzbel Ruiz*, *Vicente Marcet*, *Manuel Viñuales*, *Antonio Ocaña*, *Tomás* και *Benjamin Cano Ruiz*, *Francisco Carreño* (μέλος της *Φάλαγγας Ντουρρούτι*, αντιπρόσωπό της στη Μόσχα και μελλοντικά κορυφαίο στέλεχος των “*Φίλων του Ντουρρούτι*”), *Antollio Vidal*, *Felipe Alaiz* (εξέχων αναρχικός θεωρητικός), *Acracio Progreso*, *Manuel Pérez*, *José Alberola* και *Miguel Giménez*. Στους γελοιογράφους περιλαμβάνονται οι *Joaquin Cadena* και *E. Badia* και *Bonet*.

18. Για την “*Acracia*” της *Lerida* και τον διευθυντή της *Peirats*, είναι ενδιαφέρον να συμβουλευτείτε απομνημονεύματα του τελευταίου, ειδικά για την πλήρη περιγραφή της τρομερής απογοήτευσης που η συνεργασία των CNT-FAI με την κυβέρνηση δημιούργησε σε πολλούς αναρχικούς αγωνιστές. Δες *José Peirats Valls* “*Memorias*» (*Suplementos*) στο “*Anthropos*” No. 18, Βαρκελώνη, Γενάρης 1990. Εκτός από το “*Ideas*” του *Hospilalet* και την “*Acracia*” στη *Lerida*, οι ακόλουθες ήταν επιφανείς αναρχοσυνδικαλιστικές εφημερίδες της αντιπολίτευσης που επέκριναν τη συνεργασία της CNT: “*Ciudad y Campo*” στην *Tortosa* και “*Nosotros*” στη *Βαλένθια*. Επίσης, οι “*Ruta*” και “*Esfuerzo*”, όργανα της Ελευθεριακής Νεολαίας της Καταλονίας.

19. Μια σημείωση στη “*La Noche*” (2 Μάρτη 1937) αναφέρει: «Με την παρότρυνση πολλών συντρόφων του αναρχικού *Buenaventura Durruti*, που ήφερε πώς να τελειώσει τη ζωή του με τις ίδιες επιθυμίες για την απελευθέρωση που σημάδεψε όλη την προσωπική του πορεία, έχει κριθεί σκόπιμο ότι μια ομάδα θα πρέπει να ξεκινήσει ώστε να κρατηθεί ζωντανή η μνήμη του ανθρώπου ο οποίος λόγω της ακεραιότητας και του θάρρους του, ήταν το σύμβολο της επαναστατικής εποχής που ξεκίνησε στα μέσα Ιουλίου. Καλούμε όλους τους συντρόφους που λάτρεψαν τον Ντουρρούτι ενώ ήταν ζωντανός και οι οποίοι, μετά το θάνατο αυτού του γίγαντα, έχουν τιμήσει τη μνήμη του σπουδαίου αυτού πολεμιστή, να ενταχθούν στην ομάδα «*Φίλοι του Ντουρρούτι*». Οι «*Φίλοι του Ντουρρούτι*» δεν είναι απλά μια άλλη συλλογικότητα. Πρόθεσή μας είναι ότι η Ισπανική Επανάσταση πρέπει να γεμίσει με το επαναστατικό πνεύμα *Durruti* μας. Οι *Φίλοι του Ντουρρούτι* παραμένουν πιστοί στα τελευταία λόγια που πρόφερε ο σύντροφός μας, στην καρδιά της Βαρκελώνης, στην καταγγελία του έργου της αντεπανάστασης, ανιχνεύοντας, αντρίκια, τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσουμε. Για να εγγραφείτε στην οργάνωσή μας, θα πρέπει να είστε μέλος της CNT και να αποδείξετε τη συμμετοχή σας στον αγώνα και την αγάπη σας για τις ιδέες μας και την επανάσταση. Προς το παρόν, οι αιτήσεις να κατατίθενται στο No 15 *Rambra de Catalunya*, 15 (γραφείο της CNT Δημοσιογράφων) μεταξύ 5 και 7 το βράδυ. Η οργανωτική επιτροπή”.

20. Άρθρα στην “La Noche” με την υπογραφή του Mingo ως «Nuestra labor”. La Revolución ha de seguir avallzando» (2 Απρίλη 1937), «Al pueblo se le ha de hablar claro” (8 Απρίλη 1937), «La Revolución exige una labor depuradora» (9 Απρίλη 1937) and «Una labor revolucionaria. La revalorización de los Municipios» (13 Απρίλη 1937).

21. Mingo: «Una labor revolucionaria. La revalorización de los Municipios,» in La Noche (13 Απρίλη 1937).

22. Η μπροσούρα [την οποία δεν στάθηκε δυνατό να συμβουλευτούμε], που φέρει τις υπογραφές των Jaime Balius και Pablo Ruiz, έχει τίτλο “Figols», 8 de enero, 8 de diciembre, y Octubre και κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Renacer.

23. Αν και χωρίς ημερομηνία, αυτά τα φυλλάδια γραμμένα από τον Balius κυκλοφόρησαν μετά τον Οκτώβρη του 1934 και πριν από τον Ιούλη του 1936, και με τη σειρά δημοσίευσής τους ήταν: Jaime Balius De Jaca a Octubre Editorial Renacer, [Barcelona, χωρίς ημερομηνία], Jaime Balius Octubre catalan, εκδόσεις Renacer [Barcelona, χωρίς ημερομηνία], και Jaime Balius El nacionalismo y el proletariado εκδόσεις Renacer [Barcelona, χωρίς ημερομηνία].

24. Όπως Balius αναφέρεται σε επιστολή του την 1η Ιούνη 1978 στον Paul Sharkey: «Ήμουν μέλος της ομάδας Renacer της FAI μαζί με τους συντρόφους Pablo Ruiz, Francisco Pellicer, που αποβίωσαν και Bruno Lladó, επίσης νεκρό» [Επιστολή που διατέθηκε από τον Paul Sharkey, τον οποίο ευχαριστούμε γι’ αυτές τις πληροφορίες.]

**Βίντεο από ομιλία/παρουσίαση στην αγγλική γλώσσα:

A’ Μέρος: <https://www.youtube.com/watch?v=VDyyE64Whgg>

B’ Μέρος: <https://www.youtube.com/watch?v=ilvlyve4Erg>